

**Kaposvári Egyetem**  
**Pedagógiai Kar**  
Magyar Nyelvi és Kultúratudományi Tanszék  
információtudományi szakcsoport  
Kaposvár

## OKTATÓI TEMATIKA

Informatikus könyvtáros BA képzés

### AZ ISMERETÁTADÁS ÚJ MÓDSZEREI

**Tantárgyfelelős, előadó és szemináriumvezető oktató:**

DR. TÓSZEGI ZSUZSANNA PhD egyetemi docens

**Tanszékvezető:**

**DR. KOVÁCS ZOLTÁN PhD**

---

#### **Célok:**

Az ismeretelmélet tárgyának és módszereinek, a megismerés folyamatának, az ismeretek rögzítésére, átadására, hozzáférésére szolgáló metódusoknak, eszközöknek és eljárásoknak alapszintű megismerése. Az információtechnológia fejlődésének, illetve a digitális könyvtárak kialakulásának kölcsönhatása. A digitális könyvtár működésének, szervezésének, szolgáltatási céljainak megértése.

#### **Feladatok:**

Az emberi információ-feldolgozó folyamat (észlelés, érzékelés, fogalom- és képalkotás, szimbólum-használat stb.) megismerése. A vizualizáció, az adat- és szövegbányászat, valamint a tudásmenedzsment alapjainak elsajátítása.

**A tantárgy tartalma:**

| MUNKAPROGRAM |                        |                                                                                                                         |                                                                                  |
|--------------|------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------|
| HÉT          | MUNKA-FORMA            | A KONTAKTÓRÁK TÉMÁJA                                                                                                    | EGYÉNI FELKÉSZÜLÉS                                                               |
| 1.           | Előadás és szeminárium | Az ismeretelmélet tárgya és módszerei.<br>A megismeréstudomány.<br>A megismerés folyamata.                              | A kötelező és ajánlott irodalom feldolgozásán alapuló aktív részvétel az órákon. |
| 2.           | "                      | A tudás megszerzésének módjai: az érzékelés és a gondolkodás.                                                           | "                                                                                |
| 3.           | "                      | A fogalmi rendszer kialakulása.<br>Konceptualizáció.                                                                    | "                                                                                |
| 4.           | "                      | Képalkotás, szimbólum-használat.                                                                                        | "                                                                                |
| 5.           | "                      | A kommunikáció típusai, csoportjai. A kommunikációs csatornák. A nemverbális kommunikáció.                              | "                                                                                |
| 6            | "                      | Ismeret és tudás. Az ismeretek rögzítésére szolgáló eszközök és eljárások. Az ismeretközvetítés módszerei.              | "                                                                                |
| 7.           | "                      | A tudásipar és a tudatipar. A tömegkommunikáció hatása a tudományokra.                                                  | "                                                                                |
| 8.           | "                      | Az olvasás, mint a megismerés egyik fő formája. A szöveg struktúrája: lineáris és hipertext szövegek.                   | "                                                                                |
| 9.           | "                      | Az információ hozzáférhetőségében bekövetkező változások.                                                               | "                                                                                |
| 10.          | "                      | A dokumentumokhoz való hozzáférést biztosító eszközök: bibliográfiai adatbázisok, OPAC-ok, teljes szövegű adatbázisok.  | "                                                                                |
| 11.          | "                      | Az információforrások terén bekövetkezett paradigmaváltás. Digitális és digitalizált információ. A digitális írástudás. | "                                                                                |
| 12.          | "                      | Vizualizáció, képi információ.                                                                                          | "                                                                                |
| 13.          | "                      | Adatbányászat, szövegbányászat.                                                                                         | "                                                                                |
| 14.          | "                      | Tudásmenedzsment.                                                                                                       | "                                                                                |

## ***Követelmények***

### ***Szeminárium***

A félév során valamennyi hallgatónak ki kell dolgoznia és be kell adnia az oktató által kiadott témát, amelyről a szeminárium keretében prezentációt kell tartania.

### ***Az aláírás feltétele:***

Az órákon való aktív részvétel, valamint a szemináriumi feladatok határidőre történő elvégzése. Hiányzás maximum négy kontaktóráról.

### ***Az értékelés formája: kollokvium***

Értékelés az ötfokú skálán a szóbeli vizsgán mutatott teljesítmény alapján. Az értékelésbe a szemináriumi feladatok minősítése beszámít.

## ***Kötelező irodalom***

Oláh Attila: Pszichológiai alapismeretek. Budapest, Bölcsész Konzorcium, 2006.  
Érzékelés és percepció. 118-145. p. A megismerési folyamatok alapjelenségei. 193-248. p.

Máté István: Számítástechnikai és multimédia alapismeretek. Budapest, PRKK, 2007

Fábri György: Tudomány és politika új találkozási pontja: a tömegmédia. In: Tudomány és politika. (Szerk.): Mosoniné Fried Judit és Tolnai Márton, Typotex, Budapest. 2008. p. 81-92.

Dombi József: Adatbányászat és adatvizualizáció. In: (Összeáll.) Nyesőné Marton Mária. Információmenedzsment. Szöveggyűjtemény. Eger, EKTF, 2004

Shirky, Clay: Az információ ábrázolása (I-II. rész) In: e-Világ, 2002. december – 2003. január

Sándori Zsuzsanna: Mi a tudásmenedzsment? In: Könyv, könyvtár, könyvtáros. 2002. 2. sz. 13-29. p.

Pszichológia. (Szerk.) Juhász Márta, Takács Ildikó. Budapest, Typotex, 2006. 1-2. fejezet

## ***Ajánlott irodalom***

Az információs társadalom és a kommunikációtechnológia elméletei és kulcsfogalmai. (Szerk.) Kondor Zsuzsanna, Fábri György. Budapest, Századvég Kiadó, 2003

Assmann, Jan: A kulturális emlékezet. Budapest, Atlantisz, 1999

Donald, Merlin: Az emberi gondolkodás eredete. Budapest, Osiris, 2001

Szóbeliség és írásbeliség. (Szerk.) Nyíri Kristóf, Szécsi Gábor. Budapest, Áron Kiadó, 1998

Pléh Csaba: Bevezetés a megismeréstudományba. Budapest, Typotex, 1998

Észlelés és figyelem. (Szerk.) Csépe Valéria, Győri Miklós, Ragó Anett. Budapest, Osiris, 2007